

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Curs și seminar special de istorie a românilor (sec. XIX)				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Mirela BEGUNI				
Anul de studiu	II	Semestrul	4	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	15
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Videoproiector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	Seminar • Videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator • Nu este cazul
	Proiect • Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor CP3. Prezentarea orală și scrisă, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate

Competențe transversale	CT1. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu problematica rolului Bisericii în procesul de renaștere națională a Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea și stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
● Curs introductiv: precizarea obiectivelor disciplinei și a bibliografiei, descrierea conținutului, a modului de lucru și a criteriilor de evaluare;	2	- Prelegerea; - Învățarea prin descoperire;	
● Bizanț după Bizanț. Simfonia bizantină în relația Biserică-stat;	2	- Problematizarea; - Studiul de caz;	
● Considerații asupra sentimentului național al românilor în ultimele decenii ale perioadei fanariote; Aspecte ale învățământului din Moldova în timpul regimului fanariot. Rolul clerului în susținerea învățământului;	2	- Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
● Relația Biserică-școală în Principatele Române. Rolul și însemnătatea Seminarului de la Socola;	2		
● Mitropolitul Veniamin Costachi, ctitor al învățământului din Moldova;	2		
● Activitatea tipografiilor bisericești și rolul lor în dezvoltarea culturii și a limbii române;	2		
● Rolul tipăriturilor bisericești în cristalizarea ideii de patrie în cultura română;	2		
● Prerogative politice ale ierarhilor în perioada preregulamentară;	2		
● Moldova sub ocupația rusă (1806-18012). Implicarea ierarhilor în politica internă a Moldovei;	2		
● Sprijinirea mișcării de eliberare națională; Implicarea Bisericii în Revoluția de la 1821;	2		
● Situația mănăstirilor închinat din Moldova în ultimul secol de jurisdicție străină;	2		
● Elaborarea Regulamentului Organic. Contribuțiile ierarhilor în includerea unor măsuri favorabile propășirii naționale;	2		
● Fundarea Catedralei mitropolitane din Iași, simbol al demnității naționale;	2		
● Rolul social al Bisericii: înființarea și susținerea instituțiilor spitalicești și sprijinirea materială a săracilor.	2		

Bibliografie selectivă

Berindei, Dan, *Cultura națională română modernă*, Editura Eminescu, București, 1986.
 Dușu, Alexandru, *Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea (1700-1821)*, Editura pentru literatură, București, 1968.
 Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române 1750-1831*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.
 Harris, Jonathan, *Bizanț, o lume pierdută*, ediția a II-a, Editura Baroque Books&Arts, București, 2016;
 Idem, *Constantinopol, capitala Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, București, 2020.
 Iorga, Nicolae, *Bizanț după Bizanț*, Editura enciclopedică română, București, 1972.

Idem, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de I. Opreșan, vol. I, II, Editura SAECULUM, București, 2016;

Idem, *Istoria învățământului românesc*, ediție de Ilie Popescu Teiușan, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.

Idem, *Istoria literaturii române în sec. al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. II, ediție de Barbu Theodorescu, Editura didactică și pedagogică, București, 1969.

Istoria Românilor, vol. VI, coord. Paul Cernovodeanu, Nicolae Edroiu, vol. VII, tom I, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2002, 2003.

Lemny, Ștefan, *Originea și cristalizarea ideii de patrie în cultura română*, Editura Minerva, București, 1986.

Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ediția a III-a, Editura Basilica, București, 2013;

Platon, Mircea, *Elitele și conștiința națională: de la naționalitatea genetică la personalitatea națională: despre rolul elitelor în articularea conștiinței naționale*, Editura Contemporanul, București, 2017.

Pop, Ioan-Aurel, *Originile medievale ale civilizației românești moderne: Occidentul latin și Orientul bizantin*, Editura Litera, București, 2024.

Runciman, Steven, *Civilizația bizantină: 330-1453*, Editura Basilica, București, 2021.

Bibliografie minimală

Iorga, Nicolae, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de I. Opreșan, vol. I, II, Editura SAECULUM, București, 2016;

Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ediția a III-a, Editura Basilica, București, 2013;

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
● Moștenirea bizantină. Bizanț după Bizanț în spațiul românesc;	4	-Conversația euristică;	
● Principii și metode didactice utilizate în învățământul moldav acum două veacuri. Reforme școlare inițiate de către ierarhi;	2	-Comparația; - Învățarea prin descoperire;	
● Considerații asupra stării limbii române la începutul veacului al XIX-lea; aportul Bisericii la promovarea și dezvoltarea limbii române;	2	- Problematizarea; - Studiul de caz; - Metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
● Activitatea tipografiilor bisericești și rolul lor în dezvoltarea culturii și a limbii române;	2		
● Lupta mitropolitului Veniamin pentru impunerea limbii române la Academia Mihăileană;	2		
● Măsurile luate în timpul domniilor pămâtenene pentru aducerea mănăstirilor închinat sub control românesc;	2		

Bibliografie selectivă

Berindei, Dan, *Cultura națională română modernă*, Editura Eminescu, București, 1986.

Dușu, Alexandru, *Coordonate ale culturii românești în secolul al XVIII-lea (1700-1821)*, Editura pentru literatură, București, 1968.

Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române 1750-1831*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.

Harris, Jonathan, *Bizanț, o lume pierdută*, ediția a II-a, Editura Baroque Books&Arts, București, 2016;

Idem, *Constantinopol, capitala Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, București, 2020.

Iorga, Nicolae, *Bizanț după Bizanț*, Editura enciclopedică română, București, 1972.

Idem, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de I. Opreșan, vol. I, II, Editura SAECULUM, București, 2016;

Idem, *Istoria învățământului românesc*, ediție de Ilie Popescu Teiușan, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.

Idem, *Istoria literaturii române în sec. al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. II, ediție de Barbu Theodorescu, Editura didactică și pedagogică, București, 1969.

Istoria Românilor, vol. VI, coord. Paul Cernovodeanu, Nicolae Edroiu, vol. VII, tom I, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2002, 2003.

Lemny, Ștefan, *Originea și cristalizarea ideii de patrie în cultura română*, Editura Minerva, București, 1986.

Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ediția a III-a, Editura Basilica, București, 2013;

Platon, Mircea, *Elitele și conștiința națională: de la naționalitatea genetică la personalitatea națională: despre rolul elitelor în articularea conștiinței naționale*, Editura Contemporanul, București, 2017.

Pop, Ioan-Aurel, *Originile medievale ale civilizației românești moderne: Occidentul latin și Orientul bizantin*, Editura Litera, București, 2024.
Runciman, Steven, *Civilizația bizantină: 330-1453*, Editura Basilica, București, 2021.

Bibliografie minimală

Iorga, Nicolae, *Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, ediție de I. Oprea, vol. I, II, Editura SAECULUM, București, 2016;
Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, ediția a III-a, Editura Basilica, București, 2013

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Programul este autorizat de Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile ce răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu; Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR)

10. Evaluare

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-cunoașterea problematicii rolului Bisericii în procesul de renaștere națională a Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea - stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Examen scris și oral	50%
Seminar	-participarea la activitățile de seminar, implicarea în dezbateri, capacitatea de a valorifica izvoarele și bibliografia de specialitate, realizarea sarcinilor de lucru indicate, dovedind integritate, profesionalism, capacitate de înțelegere, explicare, interpretare și analiză a faptelor istorice, cu respectarea principiilor eticii activității științifice	Participarea activă la dezbateri Prezentarea unui referat	50%
Standard minim de performanță curs (nota 5)			
Cunoașterea informațiilor de bază ale disciplinei; Studentii trebuie să dea dovadă că au parcurs bibliografia minimală, că și-au însușit critic principalele interpretări teoretice și pot avea o interpretare proprie și argumentată asupra unui subiect ce ține de tema dată.			
Standard minim de performanță seminar (nota 5)			
Realizarea cerințelor de bază prevăzute în programa de seminar; Studentii trebuie să dea dovadă că și-au însușit critic principalele interpretări teoretice și pot avea o interpretare proprie și argumentată asupra unui subiect ce ține de tema dată. Realizarea unui referat pe o temă dată, cu respectarea normelor academice de elaborare a unei lucrări științifice			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
22.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
23.09.2024	Lector universitar dr. Violeta-Anca Epure

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23.09.2024	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
23.09.2024	